

Mazowieckie
Obserwatorium Terytorialne

www.mbpr.pl

ROLA MAZOWIECKIEGO OBSERWATORIUM TERYTORIALNEGO W ZARZĄDZANIU ROZWOJEM WOJEWÓDZTWA

dr Aneta Śledź

CEL BADANIA

- Głównym celem badania było zbadanie opinii interesariuszy na temat roli i zadań Mazowieckiego Obserwatorium Terytorialnego (MOT) w strategicznym zarządzaniu rozwojem woj. mazowieckiego. Realizacja badania pozwoliła na uzyskanie wiedzy na temat filozofii funkcjonowania MOT, obszarów działań, usytuowania MOT w strukturze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego (UMWM) oraz zasad wzajemnej współpracy aktorów społecznych zaangażowanych w kształtowanie procesów rozwojowych na Mazowszu.

CELE DODATKOWE

- identyfikacja potrzeb respondentów związanych z realizacją zadań MOT;
- budowa pozytywnych relacji z instytucjami bezpośrednio zaangażowanymi w tworzenie procesu strategicznego zarządzania rozwojem;
- promocja działalności Mazowieckiego Obserwatorium Terytorialnego.

Metodologia

- Badanie zostało przeprowadzone techniką indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) częściowo standaryzowanych, w miejscu pracy respondentów. Strukturę próby badawczej stanowili:
 - przedstawiciele zarządu województwa,
 - kadry kierowniczej wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, departamentów UMWM;
 - przedstawiciele organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego, ich związków i stowarzyszeń oraz środowisk akademickich i biznesowych.

Metodologia

W projekcie badawczym przeprowadzono 42 wywiady z przedstawicielami następujących instytucji:

- Zarząd Województwa Mazowieckiego (5);
- Sejmik Województwa Mazowieckiego (2);
- Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego (3);
- Zarząd Agencji Rozwoju Mazowsza S.A. (1);
- Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich (3);
- Wydział Koordynacji i Ewaluacji programów współfinansowanych ze środków UE (1);

Metodologia

- Kancelaria Marszałka (2);
- Mazowiecka Jednostka Wdrażania Projektów Unijnych (3);
- Wydział Innowacji Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich (1);
- Mazowieckie Obserwatorium Rynku Pracy (1);
- Mazowieckie Obserwatorium Integracji Społecznej (1);
- Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (2);
- Przedstawiciel Prezydenta Miasta Radomia (1);

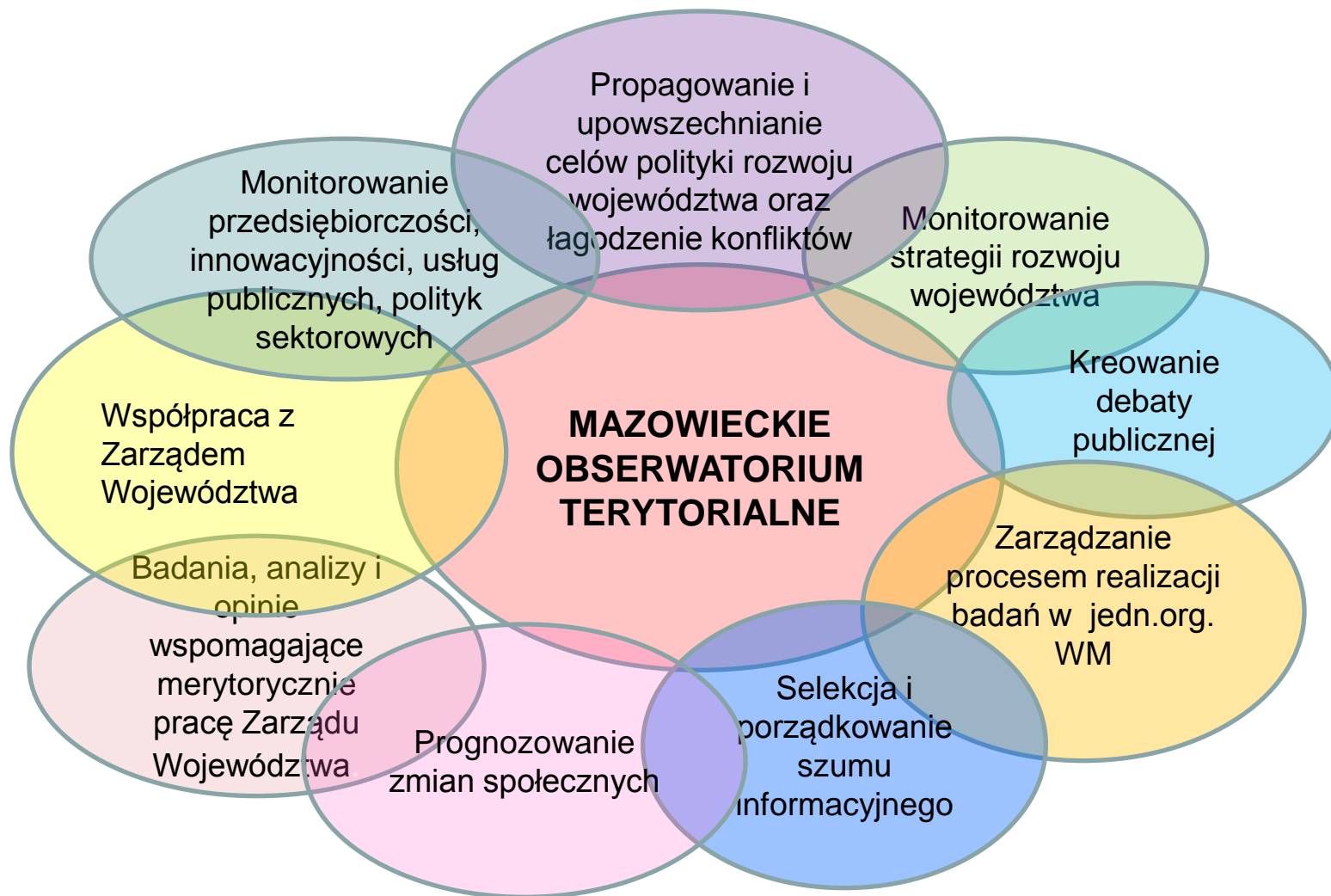

Metodologia

- Uniwersytet Warszawski (2);
- Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego (1);
- Akademia im. Leona Koźmińskiego w Warszawie (1);
- Szkoła Główna Handlowa (1);
- Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza, Polska
- Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan” (1);
- Centrum Nauki Kopernik (1);
- Klaster Innowacyjnych Technologii Fotonicznych – Oproklaster (1);
- Instytut Optyki Stosowanej (1).

Zadania obserwatorium

<p>Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego</p>	<p>stawianie pytań a nie odpowiadanie na pytania nie jest instytutem naukowym nie powielać statystyki publicznej ale szukać nisz, które jej umykają nie musi być dużym zespołem nie dublować działań innych jednostek organizacyjnych UMWM nie abstrahować od istniejących systemów implementacyjnych rekomendacji nie ograniczać się do wewnętrznych kontaktów</p>
<p>Przedstawiciele środowisk naukowych</p>	<p>nie ograniczać się tylko do badań zamawianych nie może to być instytucja fasadowa</p>
<p>Jednostki Samorządu Terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia</p>	<p>nie działać schematycznie, odtwórczo nie zamykać możliwości debaty i swobodnej wypowiedzi interesariuszy nie narzucać odgórnie decyzji</p>
<p>Przedsiębiorcy</p>	<p>nie robić badań stosowanych samodzielnie</p>
<p>Zarząd Województwa Mazowieckiego</p>	<p>nie powielać istniejących analiz opinie mot nie mogą być wiążące miejsce, w którym się kreuje nie tylko fotografię, nie tylko diagnozę sytuacji, ale też proponuje się pewnego rodzaju rozwiązania nie może mieć tylko charakteru statystyczno-informacyjnego to nie będzie instytucja jakaś kontrolna, to nie będzie instytucja zarządcza, bo od tego jest zarząd województwa ale to nie powinno być tak, że obserwatorium będzie arbitralnie coś stwierdzać, będzie proponować</p>
<p>Inne</p>	<p>nie może być zależny</p>

Zarządzać czy doradzać?

„Wystarczyłoby wprowadzić **obligatoryjność takiej, nazwijmy to, oceny strategicznej.** (...) Co w jakiś sposób gwarantowałyby bieżące korzystania z państwa dostępnych, państwo danych. Co więcej, wydaje się, że przynajmniej przy ocenie części projektów z RPO to w ten sposób to funkcjonowało w odniesieniu do Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego, gdzie ocenę strategiczną jakby realizowali pracownicy biura. Więc pytanie, **czy w tych naprawdę zastrzeżonych i strategicznych kategoriach decyzji taka opinia biura [MOT] nie powinna być częścią procesu, tak?** Decyzja. I to raczej kwestia regulacji wewnętrznych. Absolutnie wykonalnych. Bez tworzenia nowych jednostek organizacyjnych samorządu województwa.” (Wywiad4 z)

Zarządzać czy doradzać?

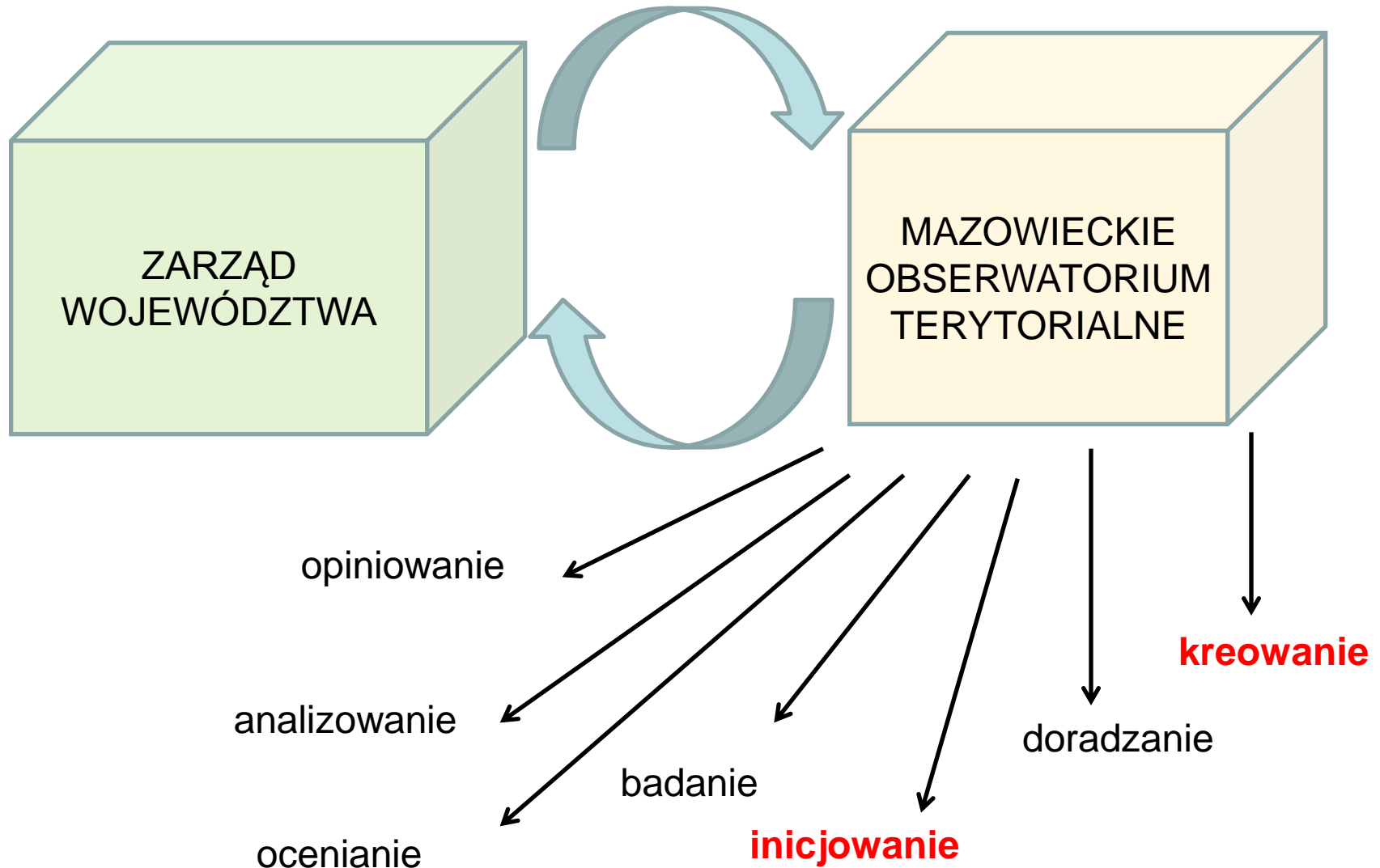
Zarząd powinien podjąć decyzję określającą ramy funkcjonowania MOT-u. czy MOT W przypadku tego systemu eksperckiego i eksperckiego modelu MOT-u, **ma docelowo osiągnąć poziom aktywnego uczestnika, szóstego członka zarządu? (...)** który **inicjowałby decyzje zarządu** – bo to do tego, by się sprowadzało – zarząd by procedował nad stanowiskami MOT-u. mógłby procedować nad czymś innym, ale nad stanowiskiem MOT-u na pewno by procedował. Nagle by się okazało, że środek decyzyjny przesuwają się w stronę MOT-u (Wywiad 16 u).

Zarządzać czy doradzać?

„Ale to nie powinno być tak, że Obserwatorium **będzie arbitralnie coś stwierdzać**, będzie proponować. Ale przy udziale, przy dyskusji i pokazywaniu tej dyskusji tych innych głosów, z innych stron, z innych instytucji (Wywiad 5z).

„Myślę, że **zarząd wręcz powinien zamawiać u państwa, z odpowiednim wyprzedzeniem analizę w poszczególnych dziedzinach, po to, żeby potem móc racjonalnie podejmować decyzje**. W ogóle myślę, że generalnie w naszym kraju rola województwa, choć w swojej pierwotnej koncepcji zakreślona jako zarządzanie strategiczne (...) w dużym stopniu nie wypełnia jeszcze tych ról. Oczywiście robimy dokumenty programowe, ale wiele obszarów życia ciągle umyka. To nie chodzi, żeby kontrolować. Ale żeby **inspirować pewne elementy rozwoju**” (Wywiad 1 z).

Zadania obserwatorium

Wnioski

1. W kontekście opinii na temat wizji i misji działalności MOT, najmocniej zarysowała się opozycja urząd *versus think tank*, na niekorzyść tego pierwszego. Urząd kojarzy się ze statycznością, mechanicznym wypełnianiem poleceń, działaniem na rozkaz, schematycznością i powtarzalnością – czyli tym wszystkim, czym obserwatorium być nie powinno.
2. Mazowieckie Obserwatorium Terytorialne jest postrzegane przez respondentów jako awangarda administracji samorządowej, przykład supernowoczesnej, wielofunkcyjnej jednostki, swoiste „centrum dowodzenia” samorządu województwa.

Wnioski

3. Przyszłość funkcjonowania MOTu zależy od decyzji zarządu województwa, który zdecyduje o statusie MOTu w strukturze Samorządu Województwa Mazowieckiego, zadaniach, priorytetach oraz określi sposób zarządzania. Decyzje te na dłuższy czas nadadzą kierunek rozwoju obserwatorium w stronę niezależnego instytutu badawczego lub też w stronę kolejnej jednostki organizacyjnej WM.

Rekomendacje

1. Utworzenie „jednostki do zadań specjalnych” wymaga nadania jej podmiotowości instytucjonalnej oraz sformalizowania zadań i kompetencji. Formalizacja MOT podniesie prestiż obserwatorium i stworzy ramy instytucjonalne do realizacji powierzonych zadań.
2. Spełnienie pokładanych w MOT oczekiwań zależy od przyznania obserwatorium środków finansowych na prace analityczno – badawcze oraz szkolenia ekspertów.
3. Racjonalizacja wydatków publicznych powinna być jednym z podstawowych długofalowych efektów działań MOTu jako jednostki monitorującej i oceniającej politykę rozwoju województwa.

Dziękuję za uwagę